

กิจกรรมอ่านหนังสือให้ลูกฟัง

ความเป็นมาและความสำคัญของการอ่าน

กระบวนการสร้างสติปัญญาของมนุษย์หนทางหนึ่งที่เป็นหนทางสำคัญ คือ "การอ่าน" ไม่ว่าจะอ่านจากหนังสือหรือสื่อใด ๆ ก็ล้วนแต่มีความสำคัญในการสร้างพฤติกรรมแห่งการ "เรียนรู้ตลอดชีวิต" ทั้งสิ้น ยิ่งถ้ามีขั้นตอนการบ่มเพาะที่เหมาะสม น่าสนใจ เร้าความรู้สึก และทำอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้บุคคลนั้นมีนิสัยรักการอ่าน นำสู่การพัฒนาความคิดได้อย่างกว้างไกลไม่สิ้นสุด เพื่อส่งเสริมนิสัยรักหนังสือในเด็กปฐมวัย คือกระบวนการส่งเสริมให้พ่อแม่มีความสุขกับลูกน้อยโดยมีหนังสือเป็นสื่อสานสายใยในครอบครัว และสร้างพื้นฐานการศึกษาตั้งแต่วัยเยาว์ นั่นหมายถึงผู้ใหญ่ทุกคนพึงตระหนักว่า "วัยเด็กเล็ก" โดยเฉพาะในขวบปีแรกของชีวิต เป็นช่วงวัยที่พึงเพาะกล้าเมล็ดพันธุ์แห่งการอ่านในเด็กด้วยการจัดกระบวนการในการกระตุ้นให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่านอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอจนเป็น "นิสัย" ด้วยความเชื่อว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ชีวิตเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดวิธีหนึ่ง และวิธีที่จะทำให้เด็กสนใจการอ่านมากขึ้น คือ พ่อ แม่ หรือผู้ดูแลเด็กหยิบจับหนังสือบ่อย ๆ และใช้หนังสือเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาเด็ก จนเป็น "นิสัย" พร้อมการใช้หนังสือเป็นสื่อหรืออุปกรณ์ประกอบ "การเล่น การเล่า และการเรียนรู้" อย่างมีสีสัน สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ถ้าผู้ใหญ่ทำได้ เด็กก็จะชินกับหนังสือและการอ่านจนคิดเป็น "นิสัย" เช่นกัน

การอ่านนอกจากเป็น กระบวนการสร้างสติปัญญา ที่ดีแล้วยังมีส่วนช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ และจิตใจให้แก่ผู้อ่านด้วย ยิ่งผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากเรื่องที่ทำมาเท่าไร การเรียนรู้ก็ยิ่งพัฒนาขึ้นเท่านั้น การอ่านกับเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญที่คุณควรปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กรักการอ่านตั้งแต่ยังเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปฐมวัยเพราะเด็กในวัยนี้จะซึมซับและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้ง่ายและรวดเร็ว ยิ่งถ้าได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากคุณครูเป็นประจำและสม่ำเสมอแล้ว เด็กก็จะเกิดความคุ้นเคยและเคยชินกับการอ่านหนังสือจนพัฒนาเป็นนิสัยรักการอ่าน โดยไม่รู้ตัว

เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูและนักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่าน ตลอดจนมีนิสัยรักการอ่านทั้งในและนอกสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเนินรัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จึงพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ส่งเสริมผู้ใช้คือครูใช้ห้องสมุดสำหรับการสอนและทำผลงานวิชาการของตน นักเรียนใช้ห้องสมุดสำหรับการเรียน สำหรับสร้างอุปนิสัยที่ดีและให้ตนมีความเจริญเติบโตในทางสติปัญญาให้มีนิสัยที่ดี รู้จักหนังสือต่าง ๆ โดยกว้างขวาง เด็กที่เริ่มอ่านหนังสือได้ถ้ามีหนังสือให้อ่านแล้วจะสนใจในการอ่านมาก โดยดำเนินการจัดกิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา มีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสังคมและการเรียนรู้ตลอดจนความต้องการของผู้ใช้ จัดหาทรัพยากรเทคโนโลยีเพื่อให้

ผู้ใช้ได้ประโยชน์สูงสุด จัดห้องสมุดมีชีวิตเน้นมิติ “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” ซึ่งมีแนวคิดที่ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ประสบผลสำเร็จได้จะต้องได้รับการสนับสนุนจากบุคคลที่เกี่ยวข้องตามภารกิจและหน้าที่จึงควรดำเนินการจัดสภาพอันพึงประสงค์เพื่อให้บริการที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนใช้เป็นแหล่งเรียนพัฒนาศักยภาพสูงสุดโดยการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กำหนดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

สำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านระดับปฐมวัยให้เป็นผู้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนคือ เด็กรักการอ่านและสนใจใฝ่รู้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความต้องการในการเรียนรู้เรื่องที่ตนสนใจ มุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย โรงเรียนบ้านนิรันดร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ได้จัดทำห้องสมุดสำหรับเด็กระดับปฐมวัยชื่อ “บ้านอนุบาลหนอนน้อย” มีหนังสือที่เหมาะสมกับวัย จัดบรรยากาศที่เอื้อและกระตุ้นให้เด็กสนใจใฝ่รู้ อยากอ่านหรือหยิบหนังสือดูตามความสนใจและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน "การเล่น การเล่า และการเรียนรู้" มีวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เกิดความสนใจ ใฝ่รู้ และรักการอ่าน
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน และการปั้น
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ให้แก่เด็กเมื่ออยู่ที่บ้าน

กิจกรรมอ่านหนังสือให้ลูกฟัง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ครูร่วมกันวางแผนในการดำเนินโครงการ ดังนี้
 - 1.1 จัดหาสื่อที่เป็นนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย ที่มีเนื้อหาน่าสนใจและเหมาะสมกับ

เด็กปฐมวัย

1.2 จัดสภาพแวดล้อม “ห้องสมุดอนุบาลหนอนน้อย” และมุมหนังสือในห้องเรียน
ให้น่าสนใจไว้ในห้องเรียน

1.3 จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อร่วมกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการอ่าน
เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านระดับปฐมวัยเมื่ออยู่ที่บ้าน

1.4 ครูจัดกิจกรรมการอ่านโดยใช้นิทานจำนวน 2 เรื่องต่อสัปดาห์โดยแต่ละเรื่องดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เบื้องต้นของเด็ก โดยครูแนะนำหนังสือก่อนที่จะเริ่มอ่าน ให้เด็กฟัง ให้เด็กดูปกหนังสือซึ่งมีส่วนประกอบ เช่น ชื่อผู้แต่ง ผู้วาดภาพประกอบ เป็นต้น แล้วให้เด็กคาดเดาว่าเรื่องที่เห็นจากภาพปกน่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

ขั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรับรู้โครงเรื่องโดยครูอ่านออกเสียงรวดเดียวให้จบเรื่อง ไม่มีการถามสอดแทรกระหว่างการอ่านให้ฟัง

ขั้นที่ 3 การใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยครูอ่านซ้ำชื่อภาพ และอ่านซ้ำชื่อตัวหนังสือ และขณะที่ครูอ่านมีการหยุดฟังความคิดและฟังคำถามของเด็กไปที่ละหน้า เปิดโอกาสให้ เด็กมีเวลาดูภาพประกอบมากขึ้น

ขั้นที่ 4 เสริมสร้างประสบการณ์ในการอ่าน โดย ครูใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันเด็กทุกคน

2. เสริมสร้างประสบการณ์ในการอ่าน โดยใช้กิจกรรมอ่านหนังสือให้ลูกฟังเป็นการอ่านนิทานร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก เด็กทุกคนมีโอกาสได้เลือกนิทานที่ตนเองสนใจกลับไปอ่านที่บ้านพร้อมสมุดบันทึกกิจกรรมการเล่านิทานของผู้ปกครอง

3. บันทึกการอ่านของเด็กและสังเกตพฤติกรรมความสนใจในการอ่านของเด็กปฐมวัย
เป็นระยะ โดยครูและผู้ปกครอง

4. ทำกิจกรรมหลังการอ่านเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเรื่องราวในนิทาน เช่น การเขียนนิทาน การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ เล่นบทบาทสมมุติ การวาดภาพประกอบนิทาน เป็นต้น

5. ประเมินผล

1. นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพในแต่ละบทได้
2. นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น
3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ
4. นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้
5. นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความเต็มใจ
6. ผู้ปกครองสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

1. นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพในแต่ละบทได้
 - 4 หมายถึง นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพในแต่ละบทได้ด้วยตนเอง และเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้
 - 3 หมายถึง นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพในแต่ละบทได้ด้วยตนเอง
 - 2 หมายถึง นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพในแต่ละบทได้ โดยครูให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
 - 1 หมายถึง นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพในแต่ละบทได้ โดยครูคอยให้คำแนะนำทุกครั้ง
2. นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น
 - 4 หมายถึง นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้นด้วยตนเอง และเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้
 - 3 หมายถึง นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้นด้วยตนเอง
 - 2 หมายถึง นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น โดยครูให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
 - 1 หมายถึง นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น โดยครูให้คำแนะนำทุกครั้ง

3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ

4 หมายถึง นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ และชักชวนผู้อื่น
ร่วมกิจกรรมด้วย

3 หมายถึง นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระเฉพาะตนเอง

2 หมายถึง นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ โดยต้องให้ครู
แนะนำเป็นบางครั้งแต่ยังรู้สึกสนุกอยู่

1 หมายถึง นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระน้อย โดยต้องให้ครู
แนะนำทุกครั้ง

4. นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้

4 หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้ด้วยตนเอง และเป็น
แบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้

3 หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้ได้

2 หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้ได้ โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ
เป็นบางครั้ง

1 หมายถึง นักเรียนสามารถตั้งคำถามง่ายๆได้ โดยครูต้องเป็นผู้ชี้แนะทุกครั้ง

5. นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความเต็มใจ

4 หมายถึง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยตนเอง และเป็น
แบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้

3 หมายถึง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยตนเอง

2 หมายถึง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามที่ครูกำหนด
โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ เป็นบางครั้ง

1 หมายถึง นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามที่ครูกำหนด
โดยครูต้องเป็นผู้ชี้แนะทุกครั้ง

6. ผู้ปกครองสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน

4 หมายถึง ผู้ปกครองสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านทุกกิจกรรม
ด้วยตนเองและเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้อื่นได้

3 หมายถึง ผู้ปกครองสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านทุกกิจกรรม
ด้วยตนเอง

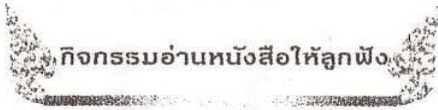
2 หมายถึง ผู้ปกครองสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านตามกิจกรรมที่
กำหนดไว้

1 หมายถึง ผู้ปกครองสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านไม่ครบ

แบบสังเกตพฤติกรรมความสนใจด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย

ข้อ	พฤติกรรมความสนใจด้านการอ่าน	ระดับ			
		4	3	2	1
1	นักเรียนสามารถใช้หนังสือเป็นแนวทางในการอ่าน จำเรื่องราว รูปภาพ ในแต่ละบทได้				
2	นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดที่ได้จากการอ่าน โดยการเล่น การเล่า การวาดภาพ การเขียน การปั้น				
3	นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านอย่างอิสระ				
4	นักเรียนสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้				
5	นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยความเต็มใจ				
6	ผู้ปกครองสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน				

บันทึกการอ่านกิจกรรมอ่านหนังสือลูกฟัง

กิจกรรมอ่านหนังสือให้ลูกฟัง

วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่องที่อ่าน.....

ตัวละครที่ชื่นชอบ.....

เพราะ.....

.....

.....

ข้อคิดจากนิทาน.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....
ผู้ปกครอง

ลงชื่อ.....
ครูประจำชั้น

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ณ สุสม (2533) “การศึกษาความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสังเกตของเด็กปฐมวัย
ที่ได้รับการเล่นสร้างสรรค์” วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
กัญญา สุวรรณแสง (2538) จิตวิทยาทั่วไป *General psychology*. กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทยา
ณัฐพร พรไชยเดช (2554) สื่อการเล่นของเด็กปฐมวัย [http:// www. gotoknow.org](http://www.gotoknow.org)
คารารัตน์ อุทัยพยัคฆ์ (2554) พฤติกรรมอื่น ๆ ที่เด็กมีต่อหนังสือ <http:// www. gotoknow.org>
บวร งามศิริอุดม (2547) คู่มือวิทยากร โรงเรียนพ่อแม่สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กรมอนามัย
กระทรวงสาธารณสุข
สุจิตรา ทวีชีพ (2542) วารสารการศึกษาเด็กปฐมวัย ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม

ประวัติผู้นำเสนอผลงาน

ชื่อ นางสาวรัศมี จิรวีวัฒน์ภัทร
วัน เดือน ปีเกิด 11 เมษายน 2517
วุฒิการศึกษา พ.ศ. 2541 ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
พ.ศ. 2549 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ตำแหน่ง ครู อันดับ คศ.2 โรงเรียนบ้านเนินรัก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
ที่อยู่ 159 หมู่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76140
โทรศัพท์ 081- 9425459
อีเมล nearnrak @ hotmail.co.th